

Kulturdepartementets innspillsseminar om NRK i Norsk filminstitutt lokaler 17.6.2014

Kortinnlegg ved direktør Arnfinn Muruvik Vonen, Språkrådet

Statsråd, kjære publikum!

Takk for invitasjonen til å delta med innspill på dette seminaret. Mitt innlegg er knyttet til det ene av de tre temaene dere særlig ber om innspill til, nemlig NRKs mandat, og da spesielt NRKs språkpolitiske mandat.

Språkrådet er statens fagorgan for språkspørsmål og arbeider for at de fastsatte språkpolitiske målene skal bli nådd. I kortversjon går disse ut på at det norske språket skal styrkes, og at språkmangfoldet i Norge skal styrkes.

Både statsråden selv og flere av dem som har hatt ordet før meg, har sagt at NRK er en viktig norskspråklig institusjon. Ja, og jeg viser til at vår styreleder Ottar Grepstad i en kronikk i Klassekampen i går omtaler NRK som ”den viktigaste språkbrukaren”. Da NRK i samråd med daværende Norsk språkråd etter ulykken på Bravo-plattformen bestemte seg for å la ordet *utblåsning* avløse *blow-out*, tok det ikke lang tid før det norske ordet ble det selvfølgelig valget, og slike eksempler er det en hel del av.

Ikke minst har NRKs arbeid vært viktig for nynorsken. I prinsippet er de to målformene våre likestilte, men i praksis opplever nynorskbrukerne mye mindre eksponering for sin målform enn bokmålsbrukerne på nasjonalt nivå. Og da er NRKs bruk av nynorsk viktig.

NRK er også svært viktig for de andre språkene som vi har et særlig ansvar for her i landet: Det gjelder de samiske språkene, de nasjonale minoritetsspråkene og norsk tegnspråk.

Også for den nordiske språkforståelsen har NRK en viktig rolle å spille. Ved å opprettholde god nabospråksforståelse styrker vi det norske språket. Og NRK er en av ikke så mange kanaler som kan gå foran i dette arbeidet.

Det har vært diskusjoner om NRKs aktiviteter utover programproduksjonen, og da vil jeg minne om at mens det finnes flere værtjenester på nettet, så er det bare én som er tilgjengelig på både bokmål, nynorsk, nordsamisk og kvensk i tillegg til engelsk, og det er yr.no.

NRKs er en svært viktig språkbruker, og NRKs praksis har innflytelse. Og NRKs praksis avhenger av de retningslinjer som blir laget, og av de forventninger som blir stilt. Derfor må vi, uansett hva som ellers måtte gjøres med NRK i tiden framover, huske hvor viktig denne institusjonen er som språkpolitisk verktøy.

Takk for oppmerksomheten!